

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Мамандығы: Құқықтану

Шифр: 5В030100

Пән: Криминалистика бойынша практикум

6. СӨЖ тапсырмалар

СӨЖ дайындалу үшін материалдарды қарастыру кестесі

№	Тақырыптардың атауы және СӨЖ тапсырмаларының мазмұны	тапсыру мерзімі	бақылау нысаны және баллдар
1	Қылмыстық іс қозғау Тұлғалық-бағдарлық	2 апта	Жазбаша 5 балл
2	Оқиға болған жерді қарау тергеу әрекет Тұлғалық-бағдарлық	4 апта	Жазбаша 5 балл
3	Сараптама тағайындау Тұлғалық-бағдарлық	6 апта	Жазбаша 5 балл
4	Жауап алу тергеу әрекеті Тұлғалық-бағдарлық	9 апта	Жазбаша 3 балл
5	Тінту және алу тергеу әрекеттері Тұлғалық-бағдарлық	11 Апта	Жазбаша 3 балл
6	Жауап алу тергеу әрекеті Тұлғалық-бағдарлық	12 апта	Жазбаша 4 балл
7	Айыптау қорытындысы Тұлғалық-бағдарлық	14 апта	Жазбаша 5 балл
	Барлығы	15 апта	30 балл

Аралық бақылаудың тапсырмасы

Студенттер өз бетімен жол-көлік оқиғасына қатысты қылмыстық іс бойынша тергеу жүргізуі қажет.

Берілгені: 2007 жылдың көкек айының 13 күні таңғы сағат 6-да Алматы қаласының ІІ Департаментінің кезекші бөлімі мен «Жедел-жәрдем» станциясына «Береке» жеке меншік пәтер кооперативінің қызметкері С.Н. Васильева Тимирязев көшесі №17 үйдің жанынан М.Я. Сидорованың ес-түссіз жатқаны туралы хабар түсті.

Жәбірленішу жедел-жәрдеммен ауруханаға жеткізілді, бірақ М.Я. Сидорова есіне келмей қайтыс болады. Сидорованың бас сүйегінің желке бөлімі ауыр жарақат алғандығы анықталды.

Кезекші бөлімге хабар түскеннен кейін оқиға болған жерді қарау жүргізіліп, қарау барысында анықталды: жәбірленуші аулаға алып баратын асфальт жол бойында жатты. Автокөліктің ұзындығы 4 метр тежеу жолы Сидорова жатқан жерде аяқталады. Колеяның ені бойынша – 1220мм. тежеу жолы жеңіл автокөлік моделіне тиесілі. Қарау кезінде ауа райы желсіз, ашық, құрғақ болды. Куә ретінде жауап алынған Сидорованың туыскандарының көрсетпесі бойынша: Сидорова 53 жаста, қызы мен немересімен бірге тұрады. 13 көкек күні Сидорова «Сайран» автовокзалына Бішкек қаласына бару мақсатымен билет сатып алу үшін таңертең ерте үйінен шыққан. Ауруханаға жеткізілген Сидорованың барлық жеке заттары: 10000 теңге, жеке басын куәландыратын құжаттар, киімі, «Tissot» алтын сағат орнында болды.

Тапсырма:

1. Тергеу болжауларын құру.
2. Іс бойынша тергеу жоспарын құрастыру.
3. Сот-медициналық сараптама тағайындау туралы қаулы, жәбірленуші мен куәдан жауап алудың жоспарын құрастыру, іздестіру шараларын жүргізу туралы анықтама орган қызметкерлеріне тапсырма беру.

Екінші кезең. Студенттерге жедел-ізвестіру миен тергеу барысында анықталған мәліметтер хабарланады. Жедел-ізвестіру қызметкерлері №17 үйдің тұрғыны Б.

Ахметовтың сол күні әйел адамның жан дауысынан және көліктің шикылдаған дауысынан ояңғаны мәлімдейді. Терезеге үңілген Ахметов кетіп бара жатқан ақ түсті «Жигули» маркасын байқап қалған. Жүгіріп түскен ол ессінен танып жатқан өзінің көршісі Сидорованы және КСК қызметкері Васильеваны көреді. Васильева жедел-жәрдем шақырғанын айтты.

Сот-медицина сараптамасының қорытындысы бойынша Сидорова азаматшасы бас сүйегінің ауыр жарақатынан қайтыс болып отыр. Жарақат асфальтқа құлау нәтижесінен пайда болуы мүмкін. Полиция қызметкерлері Сидорова тұратын үйде ақ түсті «Жигули» автомашинасы бар Николай Михайлович Голубевтің тұратынын анықтады. Көршілері Голубевті жағымсыз жағынан сипаттады.

Тапсырма: Тергеу жоспарын толықтыру. Көршісі Ахметовтан, өзге де көршілерінен, Голубевпен бірге жұмыс істеушілерден жауап алу жоспарын құру.

Үшінші кезең. Студенттерге тергеу және жедел-іздістіру кезінде анықталынған мәліметтер хабарланады: Голубевтің жұмыстағы бастығының көрсетпесі бойынша, жүргізуші болып қызмет атқарып жүрген Голубев МАИ қызметкерлерімен алкогольдік мастану жағдайында ұсталып, автокөлік жүргізу құқығынан айырылған болатын. Сондықтан Голубевті жүргізуші қызметінен слесарь қызметіне ауыстырған. 12 көкек күні түнде Голубевтің жұмыс жерінен «Жигули» автокөлігін мініп кетіп бара жатқан жерінен қарауыл мен диспетчер тоқтата алмаған. Голубев автомашинаны таңертең ерте сағат 6 жарымдарда әкеліп қойған.

Тапсырма: тергеуді толықтыру: автокөлікті қарау, Голубевтен жауап алу, жауап алу жоспарын құру, автокөліктен табылған іздерге дактилоскопиялық сараптама тағайындау туралы қаулы шығару. Голубевтен жауап алудың жоспары. Жоспарды келесі болжаулар негізінде құрау керек: 1. Голубев оқиғаға қатыстылығынан бас тартады;

2. Автокөлікті гараждан алып кеткенін мойындайды, бірақ ешкімді басып кеткен жоқ; 3. жолаушыны басып кеткенін мойындайды.

Қорытынды: Голубев абайсызда Сидорованы басып кеткенін мойындайды.

Аралық бақылау. Криминалистикадан тәжірибелік сабақ пәнінен 7 және 15 апта аралығында 2 аралық бақылау өткізу қарастырылған.

1-ші аралық бақылау – 7 апта, реферат, жеке жоба, топтық жоба

«Кісі өлтіру қылмыстарын қозғау ерекшеліктері және тергеудің бастапқы кезеңі».

2-аралық бақылау – 14 апта, реферат, жеке жоба, топтық жоба

«Кісі өлтіру қылмыстары бойынша тергеуді жоспарлау және кейінгі тергеу әрекеттері».

Курс саясаты

Лекция мен семинар сабақтарға міндетті түрде қатысу;
семинар және өзіндік жұмыстарына жүйелі түрде дайындалу;
сабаққа ынтығушылық пен белсенділік таныту;
берілген тапсырманы мерзімінде орындау;
ғылыми студенттік ұйым жұмыстарына белсенділікпен қатысу;
төмендегідей әрекеттерге тиым салынады:

- дәріс сабағына кешігуге және одан кетіп қалуға;
- сабақ үстінде ұялы телефондарды қолдануға;
- сабақ үстінде оқытушы мен студенттерге кедергі жасауға;
- сабақ үстінде сағыз шайнауға;
- берілген жазбаша жұмыстарды бір-бірінен көшіруге;
- сабақ үстінде басқа пәндердің тапсырмаларын орындауға;
- себепсіз сабақтан сұрануға.

Дәріс және семинар сабақтарын қалдырмай, барлық сабақтарда дұрыс жауап беріп, аралық бақылаулардан жоғары балл алған, белсенді түрде қатысып жүрген студенттерге емтихан тапсырмастан жоғары балл қойылады.

Баға қою саясаты.

Емтихандық баға аралық, ағымдық бақылаулар мен емтиханның (40%) үлгерімдік көрсеткіш жиынтығынан тұрады және барлығы 100%-ды құрайды. Аралық, ағымдық бақылау нәтижелері жинақталу принципі бойынша интранетке енгізіп және емтиханға жіберудің негізі болып табылады. Егер студент семестр бойынша максималды баллдың 60%-ынан кем жинаса емтиханға жіберілмейді.

7. Пәнді оқу-методикалық қамтамасыз ету.

7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.

А) Нормативтік әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы 30 тамыз 1995 жыл (өзгертулер мен толықтыуларды қоса)
2. Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған Құқықтық саясат тұжырымдамасы 24 тамыз 2010 жыл // Егеменді Қазақстан
3. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 шілдедегі N 167 Кодексі (өзгертулер мен толықтыуларды қоса)
4. Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексі Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 13 желтоқсандағы N 206 Кодексі (өзгертулер мен толықтыуларды қоса)
5. ҚР ЖІҚ туралы заңы 15 қыркүйек 1995 ж (өзгертулер мен толықтыуларды қоса)

Б) Арнайы әдебиеттер:

1. Гинзбург А.Я., Даубасова С.Ш. Основы оперативно-розыскной деятельность: Закон; теория; практика; комментарий. «Юрист», Алматы - 2010 130 С. Приложение: Закон РК «Об ОРД» на государственном и русском языках.
2. Комментарий к закону Р.К «об оперативно-розыскной деятельности» под общ. Ред. И.Д. Меркель., Н.Н. Турецкого., Алматы ТОО «Издательство» Норма-К, 2010-144 с.
3. Обобщение судебной практики. Применение некоторых норм уголовнопроцессуального кодекса РК об обеспечении прав и свобод граждан в уголовном процессе. Бюллетень Верховного Суда РК. – 2010. № 4. с 50-82
4. Бычкова С.Ф., Бычкова Е.С., Калимова А.С. Сот экспертологиясы. Лекциялар курсы: Оқу құралы. – Алматы: Жеті жарғы, 2006. - 368 бет
5. Әлмағанбетов П. Қылмыстық іс жүргізуде сот сараптамасын тағайындау. Практикалық оқу құралы. Алматы: Жеті жарғы, 2004 – 80 бет
6. Нұрмашев Ү., Нұрмашева Ф Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу құқығы: Оқу құралы. – Алматы: Жеті жарғы, 2009. – 400 бет
7. Е.Ерешов Қылмыстық іс жүргізу. Жалпы Бөлім: Оқулық. Алматы: «Өлке» баспасы, 2006. 216 бет
8. Нұрмашев Ү.Ө. Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу құқығы: Оқу құралы. – Алматы: Жеті жарғы, 2008. – 368 бет
9. Қылмыстық іс жүргіземін десең... (қылмыстық іс жүргізу пәні бойынша тәжірбие сабақтарына арналған тапсырмалар мен құжат үлгілерінің жинағы): Оқу құралы. – Қарағанды: Болашақ-Баспа, 2004. – 72 бет
10. Мұхамеджанұлы Н., Байбатыров С. Қылмыстық істер бойынша сот құжаттары үлгілерінің жинағы: Оқу-практикалық құралы. Алматы. Жеті жарғы, 2005. – 800 бет

11. Тергеу әрекетінің тактикасы. Еркенов С.Е., Сұлтанов С.И. – Алматы Данекер 2002. – 227 бет
12. Поврезнюк Г.И. Судебная экспертиза. Подготовка и назначение в уголовном и гражданском процессах: Практическое пособие. – Алматы, 1999. – 208 с.
13. Шакиров К.Н. Судебная экспертиза Алматы 1998. – 49 с.
14. Вареникова С.П. Применение специальных знаний в уголовном судопроизводстве Республики Казахстан. Учебное пособие. – Алматы. Издательство«NAS», 2004.– 208 с.
15. Оразалиев М. Тергеушіге арналған анықтамалық кітап: Оқу-тәжірбиелік құрал / Оразалиев М., Еркін С., Есболаев Ф. – Алматы: Жеті жарғы, 2009. – 336 бет
16. Приходько К. И. Когда перед следователем несовершеннолетний.-М.: Юрид. Лит. 1979.-64с.
17. Оспанов С. Д. Взаимодействие следователя с органами дознания: Учебное пособие- Караганда: ВШ МВД Республики Казахстан, 1992. С.49.
18. Шопабаяев Б. А., Котенко А.Н. Идентификационные и диагностические исследования в судебно-технической экспертизе документов: Учебно-практическое пособие – Алматы: ЮРИСТ, 2003. – 93 с.
19. Шакенов А.О. Суық қарудың криминалистикалық зерттеуі: Оқулық құралы. – Астана: «Фолиант», 2001. – 96 с.
20. Гусаков А. Н., Филющенко А.А. Следственная тактика: (в вопросах и ответах) : Учеб. пособие. – Свердловск: Изд-во Урал. ун-та, 1991. – 148 с.
21. Гинзбург А.Я., Когамов М. Ч. Основы тактики опроса граждан в оперативно- розыскной и уголовно-процессуальной деятельности по законодательству Республики Казахстан: Учебно-практическое пособие.- Астана, 2005. 40 с.
22. Гинзбург А. Я., Поврезнюк Г. И., Оганов Н. И., Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. Учебно-практическое пособие.- Алматы: Жеті жарғы, 2005. – 352 с.
23. Заттар мен материалдардың криминалистік сараптамасы. Оқу әдістемесі. Р. Б. Тапалова., Г. Х. Найманова. Алматы: Дәнекер, 2002. – 66 бет.
24. Гинзбург А. Я., Поврезнюк Г. И., Калинин А. В. Справочник следователя. – Алматы; ТОО «Аян Эдет», 1998 г., 400 с.
25. Криминалистика: Оқулық Е.Ф. Жәкішев., Ә.А. Исаев., Г.Х. Найманова., Р.Б. Тапалова., Н.С. Темірболат. –Алматы: Қазақ университеті, 2005.- 396 бет.
26. Сүлейменова Г.Ж. Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесі. Жобалар альбомы заң ғылымдарының докторы Т.Қ. Айтмұхамбетовтың редакциялық жетекшілігімен.- Алматы: 2007.- 206 бет.
27. Жәкішев Е. Криминалистикалық тактика: Оқу құралы. –Алматы: «Жеті жарғы», 1997.-92 бет.
28. Тілеубергенов Е.М., Тергеуші мен маман криминалистің оқиға болған жерді зерттеуі: Оқу құралы.- Алматы: «Дәнекер». 2004.-40 бет.
29. Бычкова С.Ф., Гинзбург А.Я. Следственные действия. Краткий комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан. Учебно-практическое пособие.- г.Алматы, ТОО «Аян Эдет», 1998., 100 с.
30. Салаев Б., Әмитов Ш., Сатыбалдинов М., Айдаркулов Ә.С. Криминалистикалық техника тарауы бойынша қысқаша дәрістер жинағы: Әдістемелік оқу құралы. – Алматы: «Жеті жарғы», 2005.-144 бет.
31. Қазақша-орысша, орысша-қазақша қысқаша криминалистикалық сөздік. –Алматы; Дәнекер, 2004-74 бет.
32. Коршунов В.М. Следы на месте происшествия. Обнаружение, фиксация, изъятие. В.М. Коршунов. – М.: Экзамен, 2001. – 288 с.
33. Проверка показаний на месте с использованием звука-и видеозаписи (учебно-методическое пособие). М., 1994. 35 с.

34. Поврезнюк Г.И., Поврезнюк Л.Л., Дильбарханова Ж.Р. Медико-криминалистический справочник. Учебно-практическое пособие. – Алматы: «Аян Эдет», 1999, 154 с.
35. Шакиров К.Н. Судевная экспертиза: Учебно-практическое пособие в схемах. Алматы: ВШП «Әділет», 1998.-48 с.
36. Алауханов Е.О., Умбеталиев С.С. Сборник образцов уголовно-процессуальных документов предварительного следствия Республики Казахстан. – Усть-Каменогорск: Издательство ВКГУ, 2000.- ISBN 9665-502-12-9.
37. Тілеубергенов Е. Криминалистикалық сараптамаларда шешілетін сұрақтар. Оқу құралы. – Алматы. Дәнекер, 2003 ж, 123 бет.
38. Криминалистика негіздері: Жоғары және орта кәсіптік білім беретін оқу орындарына арналған оқулық. А.Я. Гинзбург, Н.И. Оганов, Г.И. Поврезнюк, т.б. – Алматы: «Мектеп» баспасы, 2007. – 272 бет, суретті.
39. Молдабаев С. Сот құжатты: Теория және тәжірибе: Оқу практикалық құрал. Судевные документы: теория и практика. – Алматы: Жеті жарғы, 2006.- 352 бет.
40. Нурғалиев Б.М., Шәкенов А.О. Криминалистика: Оқулық құрал. – Қарағанды: заң институты, 2000.-90 б.
41. Е.М. Тілеубергенов. Криминалистикалық әдістеме. Оқу құралы. Алматы. «Дәнекер», 2003-100 бет.
42. Ж.Г. Жандыкеева, Р.У. Уразбаева. Сот іс қағаздарын жүргізу. Жалпы білім беретін мектептер, коледждерге және жоғары оқу орындарының студенттері мен мұғалімдеріне арналған. – Алматы: «Полиграфия-сервис К», 2011.- 233 бет.
43. Абуов А.Ф. Криминалистика негіздері: Оқу құралы. – Алматы: Жеті жарғы, 2004.- 256 бет.
44. Судебно-трасологическая экспертиза. Вып. 1. Л.В. Дронова., В.Ф. Мамонова., Л.Б. Петрицец. Москва – 1972.
45. Исаев А.А. Тросологическая экспертиза механических повреждений одежды: Методическая разработка по спецкурсу «Организация и производство судебной экспертизы». 19991 г.
46. А.А. Леви., А.И. Михайлов. Обыск. Справочник следователя. Москва «Юридическая литература», 1983 г.
47. Бурков И.В., Мурзиков А.В. Заключение эксперта как вид доказательств. 2001 г.
48. С.Б. Булекбаев., Р.С. Джусупова. Методическая разработка по теме: Доказательство и опровержение. Алматы – 1996 г.
49. Практикум по криминалистике Под ред. проф. Н.П. Яблокова. – М.: Издательство БЕК, 1995. – 503 с.
50. А.А. Гусев., Т.В. Устьянцева., Т.И. Сафроненко., Д.П. Поташник. Судебно-техническая экспертиза документов (учебно-методическое пособие) Вып. 1. Москва – 1972 г.
51. Г.А. Зорин., О.В. Танкевич. Понятие и основные признаки транснациональной преступности. – Гродно: Издательство Гродненского филиала «Негосударственного института современных знаний», 1997.- 56 с.
52. Фотографические и физические методы исследования вещественных доказательств. Пособие для экспертов, работников органов дознания, прокуратуры и суда. Государственное издательство Юридической литературы Москва – 1962 г.
53. Алауханов Е.О. Пайдақорлық-зорлық қылмыстардың алдын алудың криминологиялық проблемалары. Монография. - Алматы: «Ғылым» ғылыми баспа орталығы, 2005.-304 бет.
54. Белкин Р.С. Курс криминалистики. В 3т. Т. 2: частные криминалистическое теории. – Москва. Юристь. 1977. с 289-344.

7.2. Аралық аттестацияға (экзамен) дайындалу үшін сұрақтар:

1. Қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасының түсінігі және элементтері.
2. Қылмыстың жасалу тәсілі – криминалистикалық сипаттаманың элементі ретінде.
3. Қылмыстың ізін жасыру тәсілдері.
4. Қылмыскердің жеке тұлғасы.
5. Тергеушінің жедел-іздігіне қызметкерлерімен, өзге қызмет түрлерімен өзара қатынас нысандары.
6. Жәбірленушінің жеке тұлғасын зерттеу.
7. Қылмыстарды тергеу барысында жедел-іздігіне қызметінің мәліметтерін қолдану.
8. Тергеу ситуациясының түсінігі, түрлері.
9. Криминалистік әдістеме криминалистиканың негізгі бір бөлімі.
10. Криминалистикалық болжау, оның түсінігі.
11. Тергеуді жоспарлау және оның қағидалары.
12. Тергеу және анықтау органдарының қызметінде арнайы білімді қолдану.
13. Тергеудің алғашқы кезеңі.
14. Тергеудің кейінгі кезеңі.
15. Қылмыстық іс қозғау негіздері мен себептері.
16. Оқиға болған жерді қарау (жалпы ережелері).
17. Оқиға болған жерді қараудың дайындық кезеңі .
18. Оқиға болған жерді қарау кезеңдері және әдістері.
19. Оқиға болған жерді қараудың тактикасы (қылмыс түрлері бойынша).
20. Оқиға болған жерді қарау хаттамасының құрылымы.
21. Тінтудің тактикасы.
22. Тінтудің дайындық кезеңі.
23. Тінту жүргізер кезде қолданылатын ғылыми-техникалық құрал-саймандар.
24. Тінту хаттамасының құрылымы.
25. Тергеу экспериментінің тактикасы.
26. Тергеу экспериментінің дайындық кезеңі.
27. Тергеу экспериментінің түрлерін жүргізудің тактикалық ерекшеліктері.
28. Тергеу эксперименті хаттамасының құрылымы.
29. Қуәландірудің тактикасы.
30. Қуәландіру хаттамасының құрылымы.
31. Айғақтарды оқиға болған жерде тексеру мен нақтылау тактикасы.
32. Айғақтарды оқиға болған жерде тексеру мен нақтылау хаттамасының құрылымы.
33. Жауап алу, оның түсінігі, маңызы.
34. Жауап алудың тактикасы (жалпы ережелері).
35. Қуәдан, жәбірленушіден жауап алу.
36. Сөзсізден, айыпкерден жауап алу.
37. Жауап алу хаттамасының құрылымы.
38. Беттестіру тактикасы.
39. Кәсіпке жасы толмағандардан жауап алу.
40. Беттестіру хаттамасының құрылымы.
41. Тану үшін көрсетудің тактикасы.
42. Адамдарды тану үшін көрсетудің тактикалық ерекшеліктері.
43. Тану үшін көрсету хаттамасының құрылымы.
44. Сот сараптамасы, оның түсінігі және түрлері.
45. Сот сараптамасын тағайындау қаулысының құрылымы.
46. Салыстыру үшін үлгілер алудың тактикасы.
47. Салыстыру үшін үлгілер алу хаттамасының құрылымы.
48. Айыптау қорытындысы.
49. Адам өлтірудің криминалистік сипаттамасы.

50. Адам өлтіру қылмысын тергеудің алғашқы кезеңі (зорлықпен өлтірілген белгілері бар мәйіт).
51. Адам өлтіру қылмысын тергеудің алғашқы кезеңі (хабар-ошарсыз кеткенде).
52. Адам өлтіру қылмысын тергеудің алғашқы кезеңі (жеке басы анықталмаған адамның мәйіті).
53. Адам өлтіру қылмысын тергеудің кейінгі кезеңі.
54. Жалдап алу арқылы жасалған адам өлтіру қылмыстарын тергеу.